

Nro. 46.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden December 6-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' hosszasan tartott szép és meleg öfzi időjárását, nyoltz vagy több napokkal ennekelötte, hideg, feles, komor, nedves és havas idő váltotta fel, a' Duna vize, melly a' hosszas szárazság miatt nagyon le apádt, ismét meg nevededett annyira, hogy azon a' leg terhesebb hajók is könnyen járhatnak le és felfelé. A' Bécs körül lévő patakokban is, mellyek ellen a' mólnárok már panaszolkodni kezdettek, 's arra való nézve a' lisztnek az árrát is nagyon fel emelték, bövséges viz foly, de a' liszt arra nemtsak alább nem szállott, hanem még fellyebb ment.

A' múlt November 12-ik napján Ádelsheim Baró Staader Jósef, Cs. Kir. fegyvertármester, a' Mária Terézia vitézi Rendjének Commendatorja, és egy gyalog Regementnek tulajdonosa, itt életének 71-ik esztendejében meg halálozott, és rangjához il-
lő katonai halotti pompával el is temettetett. — Ez az érdemekkel tündöklő régi familiából származott, és a' fegyverben meg öszült vitéz férfiú 15 esztendőskorában állott a' Cs. Kir. hadi szolgálatba, és minekutánna feltiszti hivatalban a' hét esztendő-
kig tartott hadakozást ki szolgáltató volna, 1777-ik esztendőben Obersterségre, 1784-ben Generál Major-
ságra, 1790-ikben Feld Marschal Lajtinantságra, végre 1801-ikben Fegyver Tármesterségre emeltet-
tett. 55 esztendőig tartott kiv hadi szolgálatja után, 1804-ik esztendőben nyugodalomra bocsátat-
tott, mellyben leg nagyobb gyönyörűségére szolgált a' felebaráti szerezetnek gyakorlása, és a' szükölkö-
dő szegényekkel való jótétel.

Egy ide való betsülletes ifjú Görög Kereskedő, kinek 600 mázsa gyapotja volt, midőn annak az ár-
ra, mázsájának 295 forintról 280-ra alább szállott volna egy kevés időre, tanátsosabnak tartotta azt el adni, mint a' miként ő gondolkozott vala, annál is több kárt vallani. — Azonközben Helvécziából, Frantzia Országból, és másunnan is sok külföldi Ke-
reskedők jöven ide a' gyapotvétel végett, annak mázsájának az ár, papiros pénzben 550 forintra emelkedett fel, mellyenn az ifjú Görög kereskedő meg búsulván, nagy bánathá esett, sőt végtére el-
mejébe is megháborodott. De ezen ő szerezetsétségének sokkal nagyobb oka volt még az, hogy az ő édes attya maga dolgaiban innen Ó Orsovába, onnan pe-

dig Török Országban lévő 90 esztendőös édes anyjának latogatására, kinek halálos betegségeről tudósítást vett, utazott, a' hova minekelötte ki indúlt volna Ó Orsovában testamentomot tett, 's azt fiának meg küldötte, mellynek vételén még nagyobb bánatba és nyavalyába esett az ifjú Görög Kerekedő. Néhány nyavalyájának orvoslására öfzve gyúlt ide való nevezetesebb Doctorok azt javaslották, hogy leghathatósabb gyógyító szer leszen édes attyának haza jövedele, mellyre nézve a' betegnek egy jó barátia tsupán rajta való szánakozásból mindjárt útnak indúlt, a' beteg édes attyát Török Országba felkereste, haza hozta, kinek szemlelésén az ifjú meg örülvén terhes nyavalyájából lafsanként egészen kigyógyúlt.

Magyar Ország.

A' Ludovicea nemzeti katona Akadémiának fő gondviselője, Magyar Ország szerezett Nádorispánnya J ó s e f Cs. Kir. Fő Herczeg, a' múlt Novemb. 18 ik napján Vácra utazván, a' vele vólt fő építő mesterrel H e p p e Urral együtt a' Váczi Therezianum épületjét, mellyet kegyelmessen uralkodó Felséges Urunk a' nevezett katona Akadémiának ajándékozni méltóztatott, meg szemlélte, annak minden szobáit, udvarát bé járta, meg vizsgálta, 's azután mintegy két óra tájban a' Püspöki rezidentziába, a' hova szállott vólt ismet vissza ment, és mostani Váczi Püspök Méltos. K a m a n h á z y L á s z l ó Úr Eö Nagysága által Kir. vérből való származásához illendőképen meg vendégeltetvén, még azon a' napon visszament Budára. — Eddig is nem utólsó helyet érdemlett V á c z városa Országunk nevezetesebb vá-

rosi közt, mind annak régiségére és kies fekvésére, mind a' Püspöki rezidentziára, mind annak népes piatzára nézve. Néhány hazai Historicusok fzerént I. Gejza Magyar Király építette azt 1076-ik esztendőben azon a' helyen, a' mellyen Salamon Királyon gyözedelmet vett; Róka Kánonok ellenben a' 955-ik esztendőre határozta meg annak épitetését. — Ennek a' városnak hajdani díszét, fzerentséjét és fzerentsétlenséget itt előfzamlálni nem tzélom; elég az ahoz, hogy a' Ludovicea Akademiának fel állitása olly díszet hirt és nevét ad ennek a' városnak, a' millyennel soha sem birt ennekelötte, és nemtsak magok a' Váczi lakosok, hanem a' körül belöl fekvő helységek is nagy hafznot fognak ezen katonā nevelő háznak felállitásából venni.

A' Császár Huszár Regementjebéli tiszti Kar ennek a' Katona Akademiának fel állitására 1200 forintot ajánlott 's adott, mellyet Generálissimus Károly Cs. 's Kir. Fő Herczeg által Nádor Ispány Eö Kir. Fő Herczégsege kezébe fzolgáltatott.

Frantzia Birodalom.

A' Portugalliából igen betsülletes Capitulatio mellett hazajába botsattatott Fr. hadi nép a' Rochellei kikötőhelyben ki fzálván, egy kevés pihenése után hires Vezérjek az Abrantesi Herczeg kofmánya alatt Spanyol Országba indúlt. — A' Frantzia Császári testörző sereg 4000 granatirosokkal, és ugyanannyi musquetirosokkal öregbitetni, 's mind öfzve 22000 före fog tétetödni. — Egy esztendőtől fogva a' Frantzia Orzági hadi kikötőhelyekben 12 linea hajók, 's annyi fregatok kéfzitettek ki, 25 más linea hajók és 20 fregatok vannak munkában. — A'

Spezziai kikötőhely, Génua szomszédtságában erősségére nézve már is a' Tuloni kikötőhellyel vetélkedik. — A' közép és Adriaticum tenger partjainak Olasz és Frantzia Országban való egyesítetése a' Fr. Birodalomhoz tartozó hadi kikötőhelyeknek elegendő eleséget, fát, és matrózokat szerez. — — Velencze, Ankona, Napoly, Hollandia és Olasz Ország mozgásban vannak. —

A' jövő Januarius 14 és 15-ik napjain leszen esztendeje, olly rendkívül való módon fel duzzadt a' Skaldisi Ofztályban (a' volt Catholicum Belgiumban) a' tenger özöne, a' millyen 1553-ik esztendő-től fogva nem volt, melly nemcsak azon tartomány-nak nagy részét bé borította, hanem a' mi keserve-sebb volt 16000 hóló szántóföldet egészen el nyelt, vagy inkább el süllyesztett. — Erre nézve az a' planum tétetődött a' törvénytévő Tanátsnak egyik gyűlésében mostanában, hogy azokat a' lakosokat, a' kik azon nagy özön miatt leg többet szenvedtek, a' köz kintsárból segiteni kellene, hogy annál fogva, az akkor el romlott tengeri töltéseknek meg újítatására alkalmasakká tetettefsenek.

Nanciban, a' volt Lotharingiai herczegségnek fő városában 300 hadi tífzt, és 1445 köz ember van hadi fogságban a' Pruffziai Ármádiától. Ezek közzül azok, a' kik a' Tilsiti békefégyben el véte-tett Pruffziai tartományokban születtettek, már néhány hólnapokkal ennekelötte szabadon botsátattak.

A' Párisban lévő Persiai követ A s k e r - K h a n a' múlt November 2-ik hetében, az oda való Csász. képes szálát, a' mellyben a' Császári familiának, a' nevezetesebb Marsaloknak és Generálisoknak képeik vannak, meg látogatván, nagy meg elégedést muta-

tott. Sokszor a' velek való befzélésre is fel nyitotta a' száját, nagy egyenlőséget találván az eleven és néma képek közt. — Generál Sabigni, a' ki a' Franczia Csász. testörző seregnek egy részét commandirozza, St. Germaini herczeggé tetetődött.

Minekutánna az Anglus kereskedő hajók előtt a' száraz Európának minden kikötőhelyei bé záratattak, és minden N. Britanniai kéz mivek és napkeleti 's napnyugoti termések azokból ki zárattattak volna, a' kaffé, nádméz, china, indigo 's több e'féle Indiai termések helyett másféle surrogatumoknak keresésekben fáradoztak az Európai Tudósok. Találtak is némellyeket, de koránt sem ollyakat, mint a' millyenek az Indiában termettek. — Az Indigo helyett; mellyből a' leg szebb setét kék festék készittetik, Lipsiában és Koloniában másféle surrogatum találtatott. Ezt a' belső dolgokra ügyelő Franczia Minister a' Párisi Chemikusok által megvisgáltatván, nem ollyannak találta, mint a' millyen az Indiai Indigo. Arra való nézve következendő intést tétetett az Országban közönségesse, mellyben a' többi közt így szóllott: „A' festő matériának, nevezetesen az Indigónak szüksége és ritkasága más surrogatumoknak keresésekre szolgáltatott alkalmatofságot a' Tudósoknak. Ez az igyekezet magában ditsiretre méltó, de a' talalmány a' próbát ki nem állotta, következéskepen vigyázónak kell lenni az e'féle surrogatumoknak meg vételekben.

A' Párisi Zsurnálok szerént a' Svéciai Királynak békefességgel kínálkozó planumára a' Dániai Király akként valaszolt, hogy nem másképen, hanem frigyos baratival egyetértőleg botsátkozik a' Svéciával való békefességes alkudozásba. — A' Bayonnéből Párisba

küldött magános tudósítások azt tartják, hogy oda minden nap számos hadi foglyok mennek, a' kik közt sok Stabalis tisztek vannak; ezek azt beszélték, hogy álmélkodással látták azokat a' sok Frantzia hadi seregeket, a' kikkel az utban öszve találkoztak. A' Spanyol fogoly katonák Frantzia Országának belsőbb tartományiba küldetnek.

A' törvénytevő Tanátsnak 19-ik Novemberi gyűlésében Napoleon Császárnak az a' levele kedves érzékenyseget gerjesztett, mellyet Novemb. 12-ikén küldött Burgosból. Ebben arról tudósította őket a' Fejedelem, hogy a' Burgos mellett történt verekezésben a' Spanyol insurgenseket meg verte, töllök 12 zászlót nyert, a' mellyek közt olyanok is vannak, mellyek a' Spanyol Kir. testörző sereghez tartoztak. Ezeket a' zászlókat, mint győzedelmének tsalhatatlan jeleit a' törvénytevő Tanátsnak küldötte az eránt való tiszteletének vóltaképen leendő ki jelentésére.

Az Isle de France Martinique nevezetű Ámerikai szigetekből jött két Fr. kereskedő hajók szerentséfsen bé eveztek a' Burdegalisi kikötőhelyben. Az egyik 518 ball Bourbonni kafféval, 4 ball székfüvel, a' másik pedig 552 ball kafféval vóltak megterhelve. Még több hajók is várattatnak azon szigetekből.

Északi Európa.

Minden véges teremtés változás alá vettetett. — A' Svéciai Pomerániának magától a' természetül és mesterségtől is meg erősítetett fő városa és erőfsége, mellyet 1309-ik esztendőben I. Jaromár Rügeni Herczeg építettett vala, és a' melly

azon időpontjától fogva Európának leg erősebb 's leg nevezetesebb várai közzül való vólt, regi ditsősé-
gét majdan el veszi. A' 30 esztendeig tartott há-
borúban az Austriai Ármadiának igen hires fő vezé-
re Feldmarsal Wallenstein, 1629.ik esztendő-
ben 30000 emberből álló hadi seregével annak os-
tromlására menvén, azt elsőben fel kérte, és azon
Stralsundi deputatusoknak, a' kik az ő táborában a'
tagadó váiaffzal ki mentek, így szóllott: Ha lán-
tzal vólna is a' várostok az éghez kap-
tsoltatva, még is meg venném, meg hó-
doltatnám. Hozzá is fogott annak ostromlásá-
hoz, és nemtsak keményen ágyúztatta, hanem egy-
néhány versben erőszakkal is meg mázatta annak
bástyáit; de nyóltz hetek alatt ármadiájának felénél
több része vagy el veszvén, vagy meg sebesített-
vén, kéntelen vólt annak maradványával minden vég-
éres nélkül az alól el menni. — Ennek az erőség-
nek le rontására parantsolat adatván abban minden
nap 1000 ember foglalatoskodik, mellyenn nagyon
örvendenek a' Stralsundi lakosok, nem félvén többé
az ostromlásnak szomorú következéseitől.

A' 10-ik Novemberi Koppenhágai közönséges
levelek azt hirdetik, hogy a' Svéciai Királynak azon
parantsolatja, melly fzerént minden Országában lévő
ferfiakat 18 esztendősöktől fogva a' 42 esztendősö-
kig fel fegyverkeztetni kellett vólna, több vidékek-
ben nagy békételenséget és zugolódást okozott,
melly miatt kéntelen vólt azon Fejedelem azon pa-
rantsolatját vissza húzni, és tsak azokra szoritani,
a' kik hazájoknak védelmezésére önként fegyvert
fogni akarnak.

A' Berlini Telegrafus azt beszéli, hogy a' még Prussziai tartományokban lévő Frantzia hadi seregeknek fő kórmányozójok Herczeg A u e r s t a e d t (Marsal Davoust) arról tudósittatván, hogy a' Drieseni Polgármester azoknak a' Fr. katonáknak, a' kik hadi Előjáróiktól adatott passzus levéllel és jó rendtartással utaznak, nemcsak semmi kenyeret és eleséget adni nem engedett, sőt a' mi több velek embertelenül szókott bánni, Le Grand ofztályos Generalisnak meg parantsolta, hogy ezt a' dolgot szorosán meg vizsgálja, és ha valóságnak lenni találja, a' vádoltatott személyeket küldje hozzája Berlinbe. Parantsolatja végén a' nevezett Herczeg így szóllott: mivel, úgymond, a' Frantzia seregek szoros hadi fenyték alatt tartatnak, szükség azokat a' polgári tisztviselőket is példásan meg büntetni, a' kik magok kötelefségeiknek eleget nem tesznek, és azt, a' mivel a' hadi embereknek tartoznak, el múlatják.

A' Felséges Orosz Császár Erfurti útjából, a' múlt October 28.ik napján, éjeli 11 órakor szereintsésen haza menvén Petersburgba, a' következett napnak estéjén az egész város ki vólt világositva, és minden lakosok vetélkedtek egymással kedves uralkodó Fejedelmek szereintsés hazamenetelen való örököknek kijelentésében. A' Császári testörző seregeknek tisztjei fényes bált adtak azon napnak meg inneplésére. October 30.ik napján tartatott a' legelső nagy paradé, mellyenn 18000 ember állott fegyverben.

Azoknak az Orosz Csász. hadi seregeknek, a' mellyek General Lajtinánt Gróf Kamenskoy vezérlése alatt a' Finnlandiában esett verésekben magokat vitézségek, és a' hadi nyomoruságoknak

békefégyes el tőrésék által megkülönböztették, maga velek való meg elégedését kijelenteni, és minden alltisztnak 's köz embernek, egyen egyen I. rubelt ajándékozni méltóztatott.

Spanyol Ország.

A' Parisi officialis újság levél a' Monitör ismét két bulletint adott ki a' Spanyol Országban lévő Frantzia nagy armádiáról. Az elsőb úgy mint a' 19-ik Novemberi következőképen irattatik le az Ulmai közönséges újság leveleknek (Allgemeine Zeitung) 332-ik, és az Augspurgi Ordinari Post-Zeitungnak 285-ik darabjaiban:

Burgosban Novemb. 12-ik napján. A' Dantzigi Herczeg, a' ki az ellenséget Bilbao mellett meg verte, azt tovább is üzven, Valmasédába bé marsirozott. Az ezen város jobb ódala mellett lévő magas hegyen tanyázó Insurgenseket Generál Sebastiani meg sajdítván, minden kesedelem nélkül meg támadta, ízéllyel verte, és mintegy 300 embert fogott el közzülok. Azonközben az Estremadurai három osztály seregbe formált armádia Burgosban vólt örizeten. Annak avantgardéja, vagy előjáró serege, melly a' Wallonerekből, a' Spanyol testörző seregekből, és a' Salamankai 's Leoni Universitásokban tanuló ifjaknak bátallionjaikból, 's több linea regementekből állott a' Badajozban újonnan fel állított seregekkel öregbitetvén 20000 főre nevedett. Mivel a' Frantzia Császár a' lovaságnak vezérlését az Istriai Herczegre (Befsieres Marsalra) bizta, a' másik Corpusnak kórmányát a' Dalmátziai Herczegnek (Soul Marsalnak) adta.

„Ez a' próbált vitézségű vezér Novemb. 10-ik

napján, viradtakor a' Mouton ofztály seregével az ellenségnek megkémlelésére menvén 30 ágyú lövéssel közöntetett meg, melly a' megtámadásnak jele lévén a' Gen. Mouton ofztály seregének gyalogsága a' Fr. tüzelő artillériának védelmezése alatt sebes lépésekkel előre nyomult, és mindjárt az ellenségre való első rohanásban a' Wallonereket, és Spanyol testörző seregeket hátrább verte. — Az Istriai Herczeg a' kormánya alatt lévő lovasággal az ellenség szárnyát körül vette, és egészen zürzavarba ejtette, a' midőn 3000 ember hullott el, ugyan annyi fogattatott el az ellenség közzül, a' többi széllyel üzetett, 25 ágyút, 's 12 zászlót nyertek a' győzedelmesek, a' kik az ellenséggel együtt Burgosba bé mentek, 's várost el foglalták; a' Frantzia lovaság minden ponton nyomon üzi a' meggyőzetteket. — Ez az Estremadurai Spanyol armádia, melly Madritból Burgós városának védelmezésére sebes lépésekkel ment, és a' melly Angliai fegyverrel volt felöltöztetve, lenni meg szünt; a' Walloni testörző seregeknek Oberstere sok Stabalis tisztekkel együtt fogságra esett. — A' Frantzia armádiának ezen verekedésben való veszteségét 12 — 15 meg hóltra, 's 50 sebbe estekre teszi a' Párisi Monitor, egyetlen egy kapitányt ölt meg az ágyú golyóbis. — Ez a' győzedelem, mellyet a' Dalmáciai Herczeg jó intézetjeinek, és azon vitezi bátorságnak lehet köszönni, mellyel az Istriai Herczeg vezérlése alatt lévő lovaság az ellenséget meg támadta, 's körül kerítette, nagy ditsőségre szolgál a' Gen. Mouton ofztály seregének. — A' Burgósi várat a' győzedelmesek el foglalták, 's jó védelmező

állapotba helyhezítették, a' hol sok tábori eleséget, bort, és magazinumokat találtak. "

„ Novemb. 11-ik napján a' Bonnet | ofztály seregét a' Császár meg mustralta, 's mingyárt akkor a' St. Anderoi szoros passzusoknak kinyílásai eleibe küldötte. Ma következendöképen van a' Fr. Armádiának fekvése: A' Bellunói Herczeg (Marsal Victor) a' Galliciai insurgens armádiának maradványát, melly Villarcayon és Reynosan által magát hátra vonnya, mindenütt nyomba üzi, melly hanemha a' hegyek közze veszi magát, a' győzedelmeseknek kezeket semmiképen el nem kerülheti, úgy pedig minden tábori bugazsiáját, ártilleriáját, és társzekerit hátra hagyni kénytelenítettik. — Maga Császár Eö Felsége testörző seregével együtt Burgosban van. — General Milhaud a' kórmányára bizatott dragonyos ofztály sereggel Palencia ellen marsirozik. — Generál Lasalle Lermat el foglalta. Illyen módon a' Galliciai és Estremadurai insurgens seregek azon egy szeupillantatban rész szerént széliyel verettek, rész szerént meg ölettek és seumivé tétettek, ámbár a' Frantzia armádiának minden Corpusai még most sem érkeztek bé Spanyol Országba, a' lovalságnak $\frac{3}{4}$ része, és a' gyalóságnak féle része még hátra van. A' tsata piatzon maradt insurgens tiszteknek leveles táskáikban taláztatott jegyzésekben a' deákokból állott kompániák Brutus kompániáinak, a' parasztokból állott batallionok pedig néhány szenteknek neveikről szent batallionoknak neveztettek. Illyenképen mindenféle rendeletlenséget és függetlenséget bé vitt Spanyol Országba az Angliai Kórmányfzék. — Az ellenségtől elnyeretett néhány zászlokra a' Spanyol Ország tzimere az Oroszlán és a' Frantzia

Sas lévén festetve, ezt amaz szellyel tépte. — Az Estremadurai insurgens ármádiának lovafsága, ha tsak távolról láttya is a' Frantzia lovafságot, meg szalad. — A' gyözödelmes ármadiával negyon meg vólt a' Császár elégedve, sok tiszteket fellyebb való tisztségekre emelt, sokakat másképen jutalmaztatott meg.

A' Frantzia Monitörnek Burgosban Nov. 13-ik napján költ, és ugyan azon hólnapnak 21-ik napán kiadott 3-ik bulletinnye az Augspurgi újság leveleknek 286-ik darabjában következendöképen adattatik elő: „A' Gallciai insurgens ármadiát a' Bellünei, Danczigi, és Dalmátziai Herczegek még most is üzik, fontos újságokat fogunk hallani. — A' Salamankai ifjú deákok, a' kik Frantzia Országot meg hódoltatni igyekeztek, és a' Spanyol Orzági fegyvert fogott parasztok, a' kik előre felosztották magok közt a' Frantzia hadi seregektől veendő nyereségeket, magokat reménységekben meg tsalattattaknak lenni tapasztalják. Már is átkozzák azokat a' hazug tsabítokat, a' kik nékiek arany hegyeket igirvén őket meglábol hatatlan veszedelembe ejtették, már is átkozzák. — A' Kasztiliai terségeket el foglalták a' Frantzia lovas seregek. A' szeréntsétlen Burgos városa erőszakétel által vétetvén meg igen szomorú ábrázatot mutat. Ezen városban, 's annak vidékén 30 milliom livert érő Spanyol Orzági gyapjú találtatott, mellyet mingyárt sequestrum alá rekeíztetett Napoleon Császár. A' mi abból a' Szerzetesekké és insurgensekké vólt, kotyavetyén adattatik el, és az abból bé vétetendő pénz azok közt a' Frantziák közt osztattatik fel, a' kik Spanyol Országban meg károsítottak, és kipusztítottak. — A' Fr. Császár parantsolatjához képest, minden Anglia

Országi kézmivek és colonialis portékák, a' mellyek az insurrectio kiütésétől fogva Spanyol Országba bévitettek, kotyavetyére vettetnek; mellyre nézve jól tselelfzik az Anglus kereskedők, ha sok portékát küldenek Spanyol és Portugallia Országokba. — A' Palenciai lakosok, a' kiknek egy okos Püspökjök van, jó szívvvel fogadták a' mi katonáinkat. “

E l e g y e s D o l g o k .

A' Fels. Pruffziai Király minden Statusaiban megtiltatta, hogy a' jelenvaló környülállások közt senki alattavalói közzül Portugallia és Spanyol Országokba se hajót, se portékát ne vigyen. — A' Pruffziai Statusokra vetett hadi adóból az Orosz Császár közbevetésére 20 milliom livert engedett el Napoleon Császár. — Az Angliai Ministerium hajlandónak lenni láttatik a' Frantziákkal való meg békellésre, de minekelötte a' békességes alkudozásokba botsátkozna a' Spanyol Országi dolgoknak végét el akarja várni. — Würtenbergiában nem vólt ez idén olly jó és bőv szüret, mint a' mint a' szöllös gazdák Augustusban reménylették vala. Szöllő gerezdek bövséggel vóltak, de a' Septemberi és Octoberi hideg nedves időjárása miatt tökéletes meg-éresre nem juthattak. — A' Rénusi és Frankoniai must sem vólt most olly édes mint ez előtt való esztendőkben. — A' Konstantzinápolyban lévő Austriai Csász. Internuncius Stürmer Ur a' Fényes Porta Ministerjeivel való gyakor tanátskozási után végre hajtotta, hogy a' Cs. K. vitorlás hajok a' fekete tengeren szabadon evezhessenek. — A' Bádeni nagy Herczeg rendeléséből a' Hejdelbergai Catholicum és Réformatum

Gymnasiumok Novemb. 15-ik napján öfzve kaptsol-
tattak. — A' Sz. Domonkosi lakosok nagy zür a-
varba élnek, a' mint az északi Amerikai közönséges
levelek hirdetik, a' hol egymást éri a' revolutio;
az Amerikai szabad Statusoknak kikötőhelyeikből
még most sem mehetvén ki a' kereskedő hajók, azon
szigetbe semmi eleséget nem vihetnek, és az oda-
való terméseknek, úgymint kaffénak, nádméznek,
fűszerfzámnak, dohánynak, 's több e' félenek sem-
mi kelete nintsen. — Londonban egy olly föld alatt
való bóltozatos út készítettett nem régiben, melly
a' Tamezis folyóviz alatt kereftül megyen. Sko-
tziában hasonló utat akarnak azon 12 Anglus mért-
föld szélefségü, és 12 lépés méllységu tenger ága
alatt készíteni, melly Forth of Forth név alatt
esméretes; ennek készitetése 170000 font sterling-
be kerül. — Nem régiben, Konstantzinapolyban az
ide 's tova járó Török vigyázatok egy embert, a'
ki a' Frantzia Követség palotájának udvarába bátor-
ságnak okáért bé szaladt, onnan ki hoztak. Melly
ellen La Tour Mauburg Frantzia Agens pa-
nafzt tévén, és a' Diván eleibe terjeiztvén, hogy a'
külső Hatalmaságok Követjeiknek lakhelyeik fzen-
tségesek, és a' nemzeti törvények fzerént sérthe-
tetlenek legyenek, a' Török Kórmányszék a' vigya-
zat tisztjének fejét akarta vétetni; de a' Frantzia
Agens kérésére a' halálos büntetes alól felszabadit-
tatott, és más gyengébb fenyték alá rekesztetett.

J e l e n t é s .

Alább irt illendő tisztelettel jelenti az Erd.
Hazafiaknak, hogy az 1808.ik esztendőbéli Ország

Gyűlésének Aktai már a' sajtó alól kiszabadultak, és egész tellyefségben az Öt forintokban meghatározott árron meg szereztetethetnek.

Azon tellyes tzimü Urak, a' kik a' most múlt Ország Gyűlése alkalmatofságával ezen Aktáknak legnagyobb részét meg vették, a' hátra maradt terniókat, az alább irtnak tudva lévő könyvbóltjaiban, akár Posonyban, akár Pesten, a' ki szabott árruak lefizetésével el vitethetik.

Ezen alkalmatofsággal emlékezteti egyszersmind azon tellyes tzimü Urakat, a' kik az 1807-ik esztendőnek Diariumára, és Ország Gyűlésbéli Aktaira előre fizettek, és a' hátra maradt terniókat még el nem vitették, hogy azon terniókat a' praenumeratiót bizonyító irásnak visszaadásával, ugyan azon könyvbóltokban Pesten vagy Budán, a' mellyekben praenumeráltak, leg későbbben a' következő 1809-ik esztendőben, Martzius hólnapnak vége felé el vitessék, mivel egyébként ezen terminusnak elfolyása után, a' hátramaradt terniók maculaturára fordittatnak, és egész tellyefségben egy nyomtatvány sem fog találtatni. Az alább irt ezen terminust a' végett hosszabbította meg utolsó Mártziusig, hogy a' fent említett Diariumnak és Ternióknak birtokos úrai, a' hátra maradt ternióknak el vitetésére időt nyerjenek, mivel valójában kár volna illy nagy mivóltú és betses munkát fogyatkozásul és egésztele nélkül hagyni. — Posonyban Karátsony Havának 4-ik napján, 1808-ik esztendőben. — Füs-kúti Landerer Mihály, Kir. privil. Nemzeti Könyvnyomtató és áros.